Zadania z matematyki nr 367, 368

Redaguje Marcin E. KUCZMA

Termin nadsyłania rozwiązań: 31 XII 1998

367. Liczby nieujemne a, b, c, x, y, z spełniają układ równań

$$\sqrt{a+x}+\sqrt{b+y}+\sqrt{c+z}=1$$
$$\sqrt{a+y}+\sqrt{b+z}+\sqrt{c+x}=1$$
$$\sqrt{a+z}+\sqrt{b+x}+\sqrt{c+y}=1.$$

Dowieść, że $a=b=c$ lub $x=y=z$.

368. Niech $p_1=2$, $p_2=3$, $p_3=5$, ... będzie rosnącym ciągiem wszystkich liczb pierwszych. Znaleźć kres dolny zbioru liczb postaci $\sqrt{p_{n+1}}-\sqrt{p_n}$ $(n=1,2,3,\ldots)$.

Zadanie **368** zaproponował pan Witold Bednarek z Łodzi.

Rozwiązania zadań z matematyki z numeru 6/1998

Przypominamy treść zadań:

363. Punkty P i Q leżą odpowiednio na płaszczyznach zawierających ściany BCD i CDA czworościanu foremnego $ABCD$. Dowieść, że z odcinków AP, PQ i QB można zbudować trójkąt.

364. Niech $a_n=\sqrt{2+\sqrt{2+\sqrt{2+\ldots+\sqrt{2}}}}$ (w określeniu liczby a_n symbol pierwiastka kwadratowego występuje n-krotnie). Obliczyć $\lim\limits_{n\to\infty} 2^n\cdot\sqrt{2-a_n}$.

363. Umieszczamy czworościan $ABCD$ w czterowymiarowej przestrzeni euklidesowej, przyjmując: $A=(1,0,0,0)$, $B=(0,1,0,0)$, $C=(0,0,1,0)$, $D=(0,0,0,1)$; ma on krawędzie długości $\sqrt{2}$. Znajdujemy punkt $E=(\lambda,\lambda,\lambda,\lambda)$ leżący w odległości $\sqrt{2}$ od każdego z punktów A, B, C, D; wystarczy wziąć jako λ którykolwiek z pierwiastków równania kwadratowego $(\lambda-1)^2+3\lambda^2=2$, czyli $4\lambda^2-2\lambda=1$.

Punkt P leży w płaszczyźnie BCD, więc we współrzędnych ma postać $P=(0,x,y,z)$, gdzie $x+y+z=1$. Zatem

$$|PE|^2=\lambda^2+(\lambda-x)^2+(\lambda-y)^2+(\lambda-z)^2=$$
$$=1+x^2+y^2+z^2=|PA|^2,$$

czyli $|PE|=|PA|$; analogicznie, $|QE|=|QB|$. Trójkąt PQE ma więc boki długości $|AP|$, $|PQ|$, $|QB|$.

364. Ciąg (a_n) spełnia zależność rekurencyjną $a_n=\sqrt{2+a_{n-1}}$; $a_1=\sqrt{2}$. Przez indukcję łatwo udowodnić, że $a_n=2\cos(\pi/2^{n+1})$. Stąd

$$2-a_n=2(1-\cos(\pi/2^{n+1}))=4\sin^2(\pi/2^{n+2}),$$

i wobec tego

$$2^n\cdot\sqrt{2-a_n}=2^{n+1}\sin(\pi/2^{n+2})=\frac{\pi}{2}\cdot\frac{\sin(\pi/2^{n+2})}{\pi/2^{n+2}}\longrightarrow\frac{\pi}{2}.$$

Zadania

Redaguje Łukasz WIECHECKI

M 859. Cyfry pewnej liczby naturalnej a zostały przestawione (w dowolny sposób) i tak otrzymaną liczbę b dodano do a. Dowieść, że jeśli suma obu liczb jest równa 10^{10}, to a dzieli się przez 10.
Rozwiązanie na str. 9

M 860. Udowodnić, że dla dowolnej liczby naturalnej n istnieje nieskończenie wiele liczb k, nie zawierających zer w zapisie dziesiętnym, takich, że k i nk mają jednakową sumę cyfr.
Rozwiązanie na str. 9

M 861. Dana jest liczba naturalna n, podzielna przez 17 i zawierająca w zapisie dwójkowym dokładnie trzy cyfry 1. Dowieść, że w zapisie dwójkowym n składa się z co najmniej 9 cyfr.
Rozwiązanie na str. 16

Redaguje Ewa CZUCHRY

F 485. Orbitalny okres obiegu Io, jednego z księżyców Jowisza, jest równy 1,769 dni, a promień orbity ma 421 800 km. Obliczyć masę Jowisza, przyjmując za jednostkę masę Słońca. Jednostka astronomiczna wynosi 149,6 mln km.
Rozwiązanie na str. 11

F 486. Wykonano model Układu Słonecznego, używając materiałów o takiej samej średniej gęstości jak w naturze, ale zmniejszając wszystkie wymiary liniowe o stały czynnik ε. W jaki sposób okresy obiegu planet zależą od ε?
Rozwiązanie na str. 9